

COMMISSIE ZORGVULDIG BESTUUR

CZB/V/KSO/2003/15

BETREFT: Bijdrage voor leerlingenverzekeringen.

1. PROCEDURE

1.1 Ontvangstdatum: 03/04/2003

1.2 Vraag

- Vraag van het Vlaams Verbond van het Katholiek Secundair Onderwijs (VVKSO) of schoolbesturen een werkelijke bijdrage mogen vragen voor het afsluiten van een ongevallenverzekering.

1.3 CZB

- De vraag van het VVKSO werd ontvangen op 03/04/2003.
- Antwoord van de secretaris van de CZB op 03/04/2003 met bevestiging van de registratie van de vraag.

2. STANDPUNTEN VRAGENDE PARTIJ

Het VVKSO richtte een schrijven tot de Commissie zorgvuldig bestuur, met volgende vaststelling: "De meeste scholen sluiten een privaatrechtelijke ongevallenverzekering af voor hun leerlingen. Dit is een vrijwillige verzekering.

Het is voor scholen praktisch niet haalbaar om leerlingen de keuze te laten maken of zij wel of niet een ongevallenverzekering afsluiten. Verzekeringsmaatschappijen zullen niet geneigd zijn om in dat geval een polis af te sluiten.

De opportuniteit van het afsluiten van een dergelijke verzekering moet in de participatieraad worden overlegd. Indien de inrichtende macht, na dit overleg tot het aangaan van een dergelijke verzekering besluit, zal zij o.i. de werkelijke kost die zij hiervoor maakt aan elke leerling kunnen aanrekenen. Kan de Commissie hiermee akkoord gaan?

Vroeger gold voor technische scholen een verplichting om leerlingen op dezelfde manier te verzekeren als werknemers in een onderneming verzekerd worden. Er bestaat momenteel een betwisting in de rechtspraak of dit voor technische scholen (nog steeds) een verplichting is.

Wij gaan ervan uit dat voor technische scholen het afsluiten van een dergelijke verzekering onder het zorgvuldig handelen valt. Zelfs indien de participatieraad zich absoluut tegen het afsluiten van een dergelijke ongevallenverzekering zou verzetten, moeten onze scholen o.i. toch een verzekering afsluiten. Het afsluiten van zo'n ongevallenverzekering is voor de school

een werkelijke kost. Inrichtende machten kunnen o.i. ook hiervoor een werkelijke bijdrage vragen. Kan de Commissie hiermee akkoord gaan?

3. ZITTING VAN DE COMMISSIE

3.1 Datum en uur

5 mei 2003 - 15u. en 2 juni - 12u.30 na herneming, beraad en uitspraak.

3.2 Kamer

Zitting van de kamer bevoegd voor secundair onderwijs, de centra voor leerlingenbegeleiding, het deeltijds kunstonderwijs en het volwassenenonderwijs.

3.3 Commissieleden

De Commissie is overeenkomstig artikel V. 22 van het Onderwijsdecreet XIII en artikel 1 tot en met artikel 3 van het ministerieel besluit van 27/09/2002 betreffende de Commissie zorgvuldig bestuur als volgt geldig samengesteld:

De heer Ernest Duys, voorzitter.

De heren Walter Van Pottelberge, Luc Ballon, Etienne Becuwe, Eric Meysmans.

4. ADVIES COMMISSIE

4.1 Regelgeving

* Internationaal Verdrag inzake Economische, Sociale en Culturele rechten van 19 december 1966. Artikel 13. De Lid-Statens maken het middelbaar onderwijs door middel van alle passende maatregelen en in het bijzonder door de geleidelijke invoering van kosteloos onderwijs, voor ieder beschikbaar en algemeen toegankelijk.

* Het Verdrag inzake de Rechten van het Kind van 20 november 1989. Artikel 28 bepaalt dat de Lid-Statens het recht erkennen van het kind op onderwijs en teneinde dit recht geleidelijk en op basis van gelijke kansen te verwezenlijken, ervoor zorgen de ontwikkeling van het secundair onderwijs aan te moedigen voor ieder kind, beschikbaar te stellen en toegankelijk te maken en passende maatregelen te nemen zoals de invoering van gratis onderwijs en het bieden van financiële bijstand indien noodzakelijk.

* Grondwet. Artikel 24 bepaalt dat de toegang tot het onderwijs kosteloos is tot het einde van de leerplicht (basis- en secundair onderwijs).

* 13 juli 2001 - Decreet betreffende het onderwijs-XIII-Mozaïek

In het door de Gemeenschap gefinancierd of gesubsidieerd voltijds secundair onderwijs en deeltijds beroepssecundair onderwijs kan geen direct of indirect inschrijvingsgeld worden gevraagd.

Na overleg binnen de participatieraad of de schoolraad bepalen de schoolbesturen de lijst van bijdragen die aan de ouders of aan de meerderjarige leerlingen kunnen worden gevraagd, evenals de afwijkingen die op deze bijdrageregeling worden toegekend. Deze regeling wordt schriftelijk aan de ouders of aan de meerderjarige leerlingen meegedeeld.

4.2 Stemming

De Commissie heeft na beraadslaging en met eenparigheid van stemmen de volgende conclusies opgesteld inzake bevoegdheid en advies.

4.3 Bevoegdheid

De Commissie is van oordeel dat zij bevoegd is.

4.4 Advies

Internationale verdragen, de grondwet en de regelgeving secundair onderwijs voorzien dat er in het door de Gemeenschap gefinancierde of gesubsidieerde secundair onderwijs geen direct of indirect inschrijvingsgeld kan worden gevraagd. Er kan een bijdrage gevraagd worden, mits de regeling gevolgd wordt inzake overleg en informatie.

In zijn arrest 28/92 van 2 april 1992 heeft het Arbitragehof de tweedeling aanvaard: enerzijds een kosteloze toegang en anderzijds het vragen van een redelijke bijdrage voor bepaalde onderwijskosten van noodzakelijke en geleverde diensten en goederen.

De conclusie is dat er in het secundair onderwijs geen absolute kosteloosheid bestaat. Voor onderwijsactiviteiten mogen aan ouders en meerderjarige leerlingen bepaalde kosten worden doorgerekend. Het is evident dat het om effectieve, aantoonbare en verantwoorde kosten van goederen en diensten moet gaan die in evenwichtige verhouding staan tot de eigenheid en de doelgroep van het secundair onderwijs.

De Commissie vestigt de aandacht op artikel 25 van het schoolpact (wet 29/5/59) dat nog geldig is voor het secundair onderwijs. Artikel 25 bepaalt dat de kosten van het onderwijs ten laste zijn van het schoolbestuur. De overheid komt wel tussen in die kosten door een werkingsbudget toe te kennen.

Het engagement dat schoolbesturen op zich nemen om onderwijs te organiseren, houdt verantwoordelijkheden in, o.a. dat het bestuur de nodige verzekeringen voor gebouwen en personen (bestuur, personeel en leerlingen) dient aan te gaan.

De kosten inzake verzekering voor gebouwen en personen houden geen verband met de inhoud en kwaliteit van verplichte of niet verplichte onderwijsactiviteiten, maar behoren net als de schoolgebouwen tot een sokkel van vaste algemene kosten die in eerste instantie ten laste zijn van het schoolbestuur.

De Commissie komt tot volgend advies:

De Commissie is van oordeel dat een bijdrage voor de kost van verzekeringen voor leerlingen een indirect inschrijvingsgeld vormt.

Brussel, 2 juni 2003

Willy Van Belleghem
Secretaris

Ernest Duys
Voorzitter